

On The Solvability of a System of Integral Equations of Stochastic Type via Measure of Non-Compactness

Sh. Banaei¹

1. Department of Mathematics, Faculty of Sciences, Bonab Branch, Islamic Azad University, Bonab, Iran. E-mail: math.sh.banaei@gmail.com

---

Article Info

ABSTRACT

Article type:
Research Article

Article history:

Received: 12 July 2022

Received in revised form:
28 May 2023

Accepted: 13 August 2023
Published online:
29 February 2024

Keywords:
Measure non-compactness,
Integral equations,
Fixed point theorem.

Introduction

The concept of the measure of non-compactness was introduced by Kuratowski which plays an essential role in the study of systems of integral and differential equations. On the other hand, integral equations are used in applied sciences, such as physics and engineering.

Up to now, many authors and researchers investigated the solvability of integral and differential equations. In this paper, we investigate the existence of solution of integral equations

$$\begin{aligned} & u_i(x) \\ &= (h(x, u_1(\xi(x)), \dots, u_n(\xi(x))), \int_0^{\beta(x)} g(x, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \\ & \quad \times (f(x, u_1(v(x)), \dots, u_n(v(x))), \int_0^{\beta(x)} q(x, y, u_1(\gamma(y)), \dots, u_n(\gamma(y))) dy \\ & \quad (1 \leq i \leq n). \end{aligned} \quad (1)$$

The main goal is to study the existence of solution integral equations (1) by the technique of measure of non-compactness.

Material and Methods

We first state and prove some fixed point theorems that extend Darbo's fixed point theorem. Then by using these theorems and helping the technique measure of non-compactness, we present an existence result for a system of large class nonlinear functional integral equations of Stochastic type.

Results and discussion

As an application of the obtained results, we deal with the solvability of a system of integral equations of Stochastic type in a Banach space. Our results generalize and extend a lot of comparable results in the literature. Finally, a concrete example is also included, which demonstrates the applicability of the obtained results.

Conclusion

The following conclusion was drawn from this research.

The system of integral equations of Stochastic type (1) has at least one solution in $BC(\mathbb{R}_+)^n$ space.

How to cite: Banaei, Shahram. (2023). On The Solvability of a System of Integral Equations of Stochastic Type via Measure of Non-Compactness. *Mathematical Researches*, 9 (4), 206 – 224.

© The Author(s).

Publisher: Kharazmi University

شابا جابی: ۲۵۸۸-۲۵۴۶
شابا الکترونیکی: ۲۵۸۸-۲۵۰۴

پژوهش‌های ریاضی

Homepage: <https://mmr.knu.ac.ir/>

بررسی حل پذیری یک دستگاه معادلات انتگرالی نوع تصادفی با استفاده از تکنیک اندازه نافشردگی

شهرام بنائی^۱

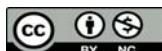
۱. گروه ریاضی، دانشکده علوم، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، بناب، ایران. رایانame: math.sh.banaei@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	در این مقاله با استفاده از مفهوم اندازه نافشردگی، یک انقباض جدید توسعه یافته از عملگرها در فضای بanax را معرفی می کنیم و تعمیم‌هایی از قضیه نقطه ثابت داربو را بدست می آوریم. در ادامه، به عنوان یک کاربرد از نتایج بدست آمده، به حل پذیری یک دستگاه معادلات انتگرالی نوع تصادفی می پردازیم. یافته‌هایمان بسیاری از نتایج قابل مقایسه را در پیشینه تحقیق بسط و توسعه می دهد. در آخر یک مثال عینی نیز ارایه می دهیم تا کاربرد نتایج بدست آمده را نشان دهد.
تاریخ دریافت:	۱۴۰۱/۴/۲۱
تاریخ بازنگری:	۱۴۰۲/۲/۳۰
تاریخ پذیرش:	۱۴۰۲/۵/۲۲
تاریخ انتشار:	۱۴۰۲/۱۲/۱۰

واژه‌های کلیدی:

اندازه نافشردگی،
معادلات انتگرالی،
قضیه نقطه ثابت داربو.

استناد: بنائی، شهرام (۱۴۰۲). بررسی حل پذیری یک دستگاه معادلات انتگرالی نوع تصادفی با استفاده از تکنیک اندازه نافشردگی. پژوهش‌های ریاضی، ۹ (۴)، ۲۰۶ - ۲۲۴.

© نویسنده‌گان.

ناشر: دانشگاه خوارزمی

مقدمه

مطالعه معادلات انتگرالی یکی از موضوعات مورد علاقه پژوهشگران در آنالیز تابعی غیرخطی است. معادلات انتگرالی کاربردهای وسیعی در علوم مختلف، از جمله در ریاضیات کاربردی و همچنین در مسائل متعددی در فیزیک دارند. تا به حال نویسندهای زیادی در این زمینه مقاًله‌های مختلفی نوشته‌اند، به عنوان مثال مراجع [۱]، [۲]، [۳] و [۴] را ببینید. لذا، در این مقاله حل پذیری یک دستگاه معادلات انتگرالی نوع تصادفی را مطالعه می‌کنیم.

از طرف دیگر مفهوم اندازه نافشردگی یک ابزار بسیار مفید و قدرتمند در آنالیز تابعی غیرخطی، نظریه نقطه ثابت متری و نظریه عملگرها در فضاهای بanax است. از این نظریه برای مطالعه معادلات دیفرانسیل معمولی و جزئی، نظریه کنترل بهینه، معادلات تابعی، معادلات دیفرانسیل جزئی کسری، معادلات انتگرالی و همچنین برای مطالعه ویژگی‌های عملگرهای فشرده بین فضاهای باanax استفاده شده است. در سال ۱۹۳۰ کوراتفسکی^۱ [۱۰] برای اولین بار مفهوم اندازه نافشردگی را معرفی کرد. بعدها، در سال ۱۹۵۵ داربو^۲ [۸] یک قضیه نقطه ثابت را با استفاده از اندازه نافشردگی کوراتفسکی ثابت کرد که هم قضیه کلاسیک نقطه ثابت شاودر و هم اصل انقباض بanax را تعمیم داد. در سال ۱۹۸۰ باناس^۳ تعریف دیگری از اندازه نافشردگی را بر اساس اصول موضوعه معرفی کرد که در کاربردها بسیار مفید بود.

در این مقاله، با استفاده از روش‌های مربوط به تکنیک اندازه نافشردگی به تعمیم و توسعه قضیه نقطه ثابت داربو [۸] می‌پردازیم و به عنوان یک کاربرد از این قضایا به مطالعه مسئله وجود جواب برای یک رده از معادلات انتگرالی نوع تصادفی که در یک شرط انقباض خاص صدق می‌کند، می‌پردازیم.

در ادامه بعضی از تعاریف، نمادها و نتایج مقدماتی که در سراسر این مقاله مورد استفاده قرار خواهند گرفت را یاد آوری می‌کنیم. خاطر نشان می‌کنیم که $\mathbb{R}_+$ نشان دهنده مجموعه اعداد حقیقی و $[0, +\infty) = \mathbb{R}_+$ نشان دهنده مجموعه اعداد حقیقی نامنفی می‌باشد. فرض می‌کنیم $(E, \|\cdot\|)$ یک فضای بanax حقیقی با عنصر صفر باشد و بعلاوه $\bar{B}(a, r)$ گویی بسته به مرکز a و شعاع r در این فضا باشد. لازم به ذکر است که $\bar{B}(0, r)$ نشان دهنده گویی $\bar{B}(0, r)$ می‌باشد. هرگاه X زیرمجموعه‌ای ناتهی از E باشد بستار X و کوچک ترین مجموعه‌ی محدب شامل X را به ترتیب با $\overline{X}$ و $ConvX$ نمایش می‌دهیم. همچنین قرارداد می‌کنیم که $\mathcal{M}_E$ خانواده‌ی تمام زیرمجموعه‌های ناتهی و کراندار E و $\mathcal{N}_E$ زیرخانواده‌ای از $\mathcal{M}_E$ باشد که شامل تمام زیرمجموعه‌های بطور نسبی فشرده است.

تعریف ۱.۱ ([۶]): یک نگاشت $\mu: \mathcal{M}_E \rightarrow [0, \infty)$ را یک اندازه نافشردگی در فضای بanax E گوییم اگر در شرایط زیر صدق کند:

$$1) \text{ مجموعه } Ker\mu \subseteq \mathcal{N}_E \text{ ناتهی باشد و } Ker\mu = \{X \in \mathcal{M}_E : \mu(X) = 0\} \quad (1)$$

$$2) \text{ اگر } X \subseteq Y \text{ آنگاه } \mu(X) \leq \mu(Y) \quad (2)$$

¹ Kuratowski

² Darbo

³ Banas

$$\mu(\bar{X}) = \mu(X) \quad (3)$$

$$\mu(Conv X) = \mu(X) \quad (4)$$

(۵) برای هر $\lambda \in (0,1)$ داشته باشیم $\lambda\mu(X) + (1-\lambda)\mu(Y) \leq \lambda\mu(X) + (1-\lambda)\mu(Y)$

(۶) اگر $\{X_n\}$ دنباله‌ای از مجموعه‌های بسته $\mathcal{M}_E$ باشد به قسمی که به ازای هر $n \geq 1$ $X_{n+1} \subseteq X_n$ و $X_\infty \in Ker\mu$ ، آنگاه مجموعه‌ی $X_\infty = \bigcap_{n=1}^{\infty} X_n$ ناتهی است و $\mu(X_n) \rightarrow 0$

مجموعه‌ی $Ker\mu$ که در (۱) شرح داده شد را هسته اندازه نافشردگی μ می‌نامند. مشاهده می‌شود که مجموعه اشتراک X_∞ در (۶) یک عضو گردایه $Ker\mu$ است. در واقع، چون برای هر n $\mu(X_n) \leq \mu(X_\infty) = 0$ لذا $X_\infty \in Ker\mu$

اکنون تعریف زوج نقطه ثابت برای یکتابع دومتغیره برداری و یک قضیه مفید راجع به ساختن یک اندازه نافشردگی روی فضای حاصل ضرب متناهی را ارائه می‌دهیم که در اثبات نتایج اصلی به آنها نیاز داریم.

تعریف ۱.۲ : یک عنصر $T: X \times X \rightarrow X$ گوییم اگر $T(y, x) = y$ و $T(x, y) = x$

قضیه ۱.۳ : فرض کنید $\mu_1, \mu_2, \dots, \mu_n$ به ترتیب اندازه‌های نافشردگی در فضاهای باناخ $E_1, E_2, \dots, E_n$ باشند. بعلاوه فرض کنید تابع $F: [0, \infty)^n \rightarrow [0, \infty)$ محدب باشد و $F(x_1, x_2, \dots, x_n) = 0$ اگر و فقط اگر $x_i = 0$ برای $i = 1, 2, \dots, n$. آنگاه $\tilde{\mu}(X) = F(\mu_1(X_1), \mu_2(X_2), \dots, \mu_n(X_n))$ یک اندازه نافشردگی در $E_1 \times E_2 \times \dots \times E_n$ تعریف می‌کند که در آن X_i نشان‌دهنده تصویر طبیعی از X بتوی $i = 1, 2, \dots, n$ است.

اکنون بعنوان نتیجه‌ای از قضیه ۱.۳ مثال‌های زیر را ارائه می‌دهیم.

مثال ۱.۴ : فرض کنید μ یک اندازه نافشردگی روی فضای باناخ E ، تابع $F: [0, \infty)^2 \rightarrow [0, \infty)$ محدب باشد و $F(x_1, x_2) = 0$ اگر و فقط اگر $x_i = 0$ برای $i = 1, 2$. آنگاه $\tilde{\mu}(X) = F(\mu(X_1), \mu(X_2))$ یک اندازه نافشردگی در $E \times E$ تعریف می‌کند که در آن X_i نشان‌دهنده تصویر طبیعی از X بتوی $i = 1, 2$ است.

مثال ۱.۵ فرض کنید μ یک اندازه نافشردگی روی فضای باناخ E با ضابطه $F: [0, \infty)^2 \rightarrow [0, \infty)$ باشد. تابع $F(x, y) = x + y$ محدب است و $F(x, y) = 0$ اگر و فقط اگر $x = y = 0$ ، از این رو تمام شرایط قضیه ۱.۳ برقرار است. بنابراین $\tilde{\mu}(X) = \mu(X_1) + \mu(X_2)$ یک اندازه نافشردگی در $E \times E$ تعریف می‌کند که در آن X_i نشان‌دهنده تصویر طبیعی از X بتوی $i = 1, 2$ است.

مثال ۱.۶ : فرض کنید μ یک اندازه نافشردگی روی فضای باناخ E باشد. اگر تابع $F: [0, \infty)^2 \rightarrow [0, \infty)$ را با ضابطه $F(x, y) = \max\{x, y\}$ برای هر $(x, y) \in [0, \infty)^2$ تعريف کنیم آنگاه تمام شرایط قضیه ۱.۳ برقرار است

و $\{\tilde{\mu}(X) = \max\{\mu(X_1), \mu(X_2)\}\}$ یک اندازه نافشردگی در $E \times E$ تعریف می‌کند که در آن i نشان دهنده تصویر طبیعی از X بتوی E_i برای $i = 1, 2$ است [۲].

قضیه نقطه ثابت داربو یک تعمیم مهم از قضیه شاودر و شامل بخش وجودی قضیه نقطه ثابت بanax است.

تعریف ۱.۷ ([۱]): فرض کنید X و Y دو فضای خطی نرمدار باشند. نگاشت $T: X \rightarrow Y$ را فشرده گویند اگر (X, T) در Y فشرده نسبی باشد. $A \in Y$ را فشرده نسبی گویند هر گاه بستار A در Y فشرده باشد.

قضیه ۱.۸ (شاودر ([۱])): فرض کنید Ω یک زیر مجموعه بسته و محدب از فضای بanax E باشد. آنگاه هر نگاشت فشرده و محدب $\Omega \rightarrow \Omega$ حداقل یک نقطه ثابت دارد.

قضیه ۱.۹ (داربو ([۸])): فرض کنید Ω یک زیر مجموعه ناتهی، بسته، کراندار، و محدب از فضای بanax E باشد و $T: \Omega \rightarrow \Omega$ یک نگاشت پیوسته باشد. فرض کنید که یک عدد ثابت $k \in [0, 1]$ موجود باشد به قسمی که برای هر $X \subset \Omega$

$$\mu(T(X)) \leq k\mu(X).$$

آنگاه T یک نقطه ثابت دارد.

تعریف ۱.۱۰: فرض کنید Σ نشان دهنده مجموعه تمام توابع $(1, \infty) \rightarrow (1, \infty)$ باشد که در شرایط زیر صدق می‌کنند:

۱. V تابع صعودی و پیوسته است.

۲. برای تمام دنباله‌های (α_n) است اگر و تنها اگر $\lim_{n \rightarrow \infty} V(\alpha_n) = 1$. $\{\alpha_n\} \subseteq (1, \infty)$

همچنین فرض کنید Φ نشان دهنده مجموعه تمام توابع $(1, \infty) \rightarrow (1, \infty)$ باشد که در شرایط زیر صدق می‌کنند:

۱. φ تابع صعودی و پیوسته است.

۲. برای هر $t \in (1, \infty)$ داشته باشیم، $\lim_{n \rightarrow \infty} \varphi^n(t) = 1$.

مفهوم $A(f, .)$ در $[3]$ توسط آلتن و ترک اغلو بیان شده است.

فرض کنید (F, A) کلاس تمام توابع $[0, \infty) \rightarrow [0, \infty)$ باشد و F کلاس تمام توابع

$$A(\bullet; .) : F([0, \infty)) \rightarrow F([0, \infty))$$

باشد که در شرایط زیر صدق می‌کنند:

$$A(f, x) > 0, x > 0 \quad .1 \quad \text{و برای هر } A(f, 0) = 0$$

$$A(f, x) \leq A(f, y), x \leq y \quad .2 \quad \text{برای هر}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} A(f, x_n) = A(f, \lim_{n \rightarrow \infty} x_n) \quad .3$$

$$A(f, \max\{x, y\}) = \max\{A(f, x), A(f, y)\} \quad \text{داشته باشیم، } f \in F([0, \infty)) \quad .4$$

۲- نتایج اصلی و یافته‌ها

قضییه ۲۰.۱ : فرض کنید C یک زیرمجموعه ناتهی، بسته، کراندار و محدب از فضای باناخ E و μ یک اندازه نافشردگی دلخواه باشد. بعلاوه $T:C \rightarrow C$ یک نگاشت پیوسته باشد به طوری که برای هر زیرمجموعه ناتهی X از C در شرط تلقیاضی زیر صدقی کند:

$$V(A(f; \mu(TX))) \leq \varphi(V(A(f; \mu(X)))) \quad (\text{r.1})$$

که در آن $A(\bullet; .) \in \mathcal{F}$, $\varphi \in \Phi$, $V \in \Sigma$ و T حداقل یک نقطه ثابت در C دارد.

برهان: با استفاده از استقراء دنباله $\{C_n\}_{n=1}^{\infty}$ را به قسمی می‌سازیم که $C_0 = C$ و برای هر $n \geq 1$

در این صورت $\overline{\text{Conv}} T(C_n)$

$$T(C_0) = T(C) \subseteq C = C_0,$$

$$C_1 = ConvT(C_0) \subseteq C_0,$$

بنابراین با ادامه این روند داریم:

$$\dots \subseteq C_{n+1} \subseteq \dots \subseteq C_1 \subseteq C_0.$$

حال اگر یک عدد صحیح $N \geq 0$ موجود باشد به قسمی که $\mu(C_N) = 0$ و C_N فشرده نسبی است. بنابراین

^{۱۰.۸} ایجاد می‌کند که T حداقل یک نقطه ثابت دارد.

ز طرفی،

$$\begin{aligned}
 V(A(f; \mu(C_{n+1}))) &= V(A(f; \mu(TC_n))) \\
 &\leq \varphi(V(A(f; \mu(C_n)))) \\
 &\vdots \\
 &\leq \varphi^{n+1}(V(A(f; \mu(C_0))))
 \end{aligned}$$

جون $\mu(C_{n+1})$ یک دناله همگا است، لذا می‌توان فرض کرد که

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \mu(C_{n+1}) = r$$

حال نشان می دهیم که $r = 0$ است.

با استفاده از خواص تابع φ و حد گرفتن از نامساوی بالا، داریم

$$\lim_{n \rightarrow \infty} V(A(f; \mu(C_{n+1}))) = 1$$

پناہ را پن،

$$\lim_{n \rightarrow \infty} A(f; \mu(C_{n+1})) = 0$$

با استفاده از خواص $(\bullet; .)$ نتیجه می‌گیریم،

$$A\left(f; \lim_{n \rightarrow \infty} \mu(C_{n+1})\right) = 0$$

حال با استفاده از اولین خاصیت (●; A) در تساوی بالا داریم :

که آن ایجاد می‌کند $0 \rightarrow \infty$ و قطبی که $n \rightarrow \infty$ است. $C_n \subseteq C_{n+1}$ لذا بنابر اصل (۶) از تعریف ۱۰۱ نتیجه می‌شود که مجموعه $C_\infty = \bigcap_{n=1}^{\infty} C_n$ ناتهی، بسته، محدب و پایا تحت عملگر T و متعلق به $Ker\mu$ است. اکنون بنابر قضیه ۱۰۸، T دارای حداقل یک نقطه ثابت در C است.

قضیه ۲۰: فرض کنید (X, d) یک فضای متریک کامل باشد و $X \xrightarrow{k} T: X^k \rightarrow X$ به طوری که k یک عدد صحیح مثبت است. همچنین

$$d(T(x_1, x_2, \dots, x_k), T(x_2, x_3, \dots, x_{k+1})) \leq \sum_{i=1}^k \mu_i d(x_i, x_{i+1})$$

برای تمام x_k در X که $\sum_{i=1}^k \mu_i \in [0, 1]$ و $\mu_i \geq 0$ آنگاه T دارای یک نقطه ثابت x^* است. این نقطه ثابت را نقطه ثابت از نوع پرشیج می‌نامیم. $(T(x^*, x^*, \dots, x^*)) = x^*$

قضیه ۲۰ ۳: فرض کنید C یک زیرمجموعه ناتهی، بسته، کراندار و محدب از فضای باناخ E و μ یک اندازه نافشردگی دلخواه باشد. بعلاوه $T: C^n \rightarrow C$ یک نگاشت پیوسته باشد که برای هر زیرمجموعه ناتهی X_i از C در شرط انقباضی زیر صدق کند:

$$V(A(f; \mu(T(X_1 \times \dots \times X_n))) \leq \frac{1}{n} \varphi(V(A(f; \mu(X_1) + \dots + \mu(X_n)))) \quad (2.2)$$

که در آن $A(\bullet; \varphi \in \Phi, V \in \Sigma$. آنگاه T حداقل یک نقطه ثابت از نوع پرشیج در C دارد.

برهان: ابتدا عملگر $\tilde{T}: C^n \rightarrow C$ را با ضابطه

$$\tilde{T}(x_1, x_2, \dots, x_n) = T((x_1, x_2, \dots, x_n), (x_1, x_2, \dots, x_n))$$

تعریف می‌کنیم. واضح است که $\tilde{T}$ پیوسته است. حال نشان می‌دهیم که $\tilde{T}$ در تمام شرایط قضیه ۲۰۱ صدق می‌کند. فرض کنید $X \subset C^n$ یک زیرمجموعه ناتهی باشد. می‌دانیم که مثالهای ۱۰۵ و ۱۰۶ ایجاد می‌کنند که $\tilde{\mu}(X) = \max\{\mu(X_1), \mu(X_2), \dots, \mu(X_n)\}$ و $\tilde{\mu}(X) = \mu(X_1) + \mu(X_2) + \dots + \mu(X_n)$ که در آن X_i برای $i = 1, 2, \dots, n$ نشان دهنده تصاویر طبیعی از X بتوی E است. در این صورت بنابر (۲) از تعریف ۱۰۱ و (۲.۲) داریم:

$$\begin{aligned} V(A(f; \tilde{\mu}(\tilde{T}X))) &= V(A(f; \tilde{\mu}(T(X_1 \times \dots \times X_n) \times \dots \times T(X_1 \times \dots \times X_n)))) \\ &= V(A(f; \mu(T(X_1 \times \dots \times X_n)))) \\ &\leq n V(A(f; \mu(T(X_1 \times \dots \times X_n)))) \\ &\leq \varphi(V(A(f; (\mu(X_1) + \dots + \mu(X_n))))) \\ &\leq \varphi(V(A(f; \tilde{\mu}(X)))) \end{aligned} \quad (2.3)$$

از این رو بنابر قضیه ۲۰۱، $\tilde{T}$ دارای حداقل یک نقطه ثابت است و این موضوع ایجاد می‌کند که عناصر $x_1, x_2, \dots, x_n$

وجود داشته باشند به طوری که $T(x_1, x_2, \dots, x_n) = x_1 = x_2, \dots, = x_n$ یعنی T دارای یک نقطه ثابت از نوع پرشیج است.

قضیه ۲۰۴: فرض کنید C یک زیر مجموعه ناتهی، بسته، کراندار و محدب از فضای باناخ E و μ یک اندازه نافشردگی دلخواه باشد. بعلاوه $T: C^n \rightarrow C$ یک نگاشت پیوسته باشد که برای زیر مجموعه های ناتهی X_i از C در شرط انقباضی زیر صدق کند :

$$V(A(f; \mu(T(X_1 \times \dots \times X_n))) \leq \varphi(V(A(f; \max\{\mu(X_1), \dots, \mu(X_n)\}))) \quad (2.4)$$

که در آن $\Sigma \in \Phi$ و $V \in \mathcal{F}$. آنگاه T حداقل یک نقطه ثابت از نوع پرشیج در C دارد.

برهان: ابتدا عملگر $\tilde{T}: C^n \rightarrow C^n$ را با ضابطه

$$\tilde{T}(x_1, x_2, \dots, x_n) = T((x_1, x_2, \dots, x_n), \dots, (x_1, x_2, \dots, x_n))$$

تعریف می کنیم. واضح است که $\tilde{T}$ پیوسته است. حال ادعا می کنیم که $\tilde{T}$ در تمام شرایط قضیه ۲۰۱ صدق می کند.

فرض کنید $X \subset C^n$ یک زیرمجموعه ناتهی باشد. می دانیم که مثال ۱.۵ ایجاب می کند که $\tilde{\mu}(X) = \max\{\mu(X_1), \mu(X_2), \dots, \mu(X_n)\}$ یک اندازه نافشردگی است، که در آن $i = 1, 2, \dots, n$ برای X_i نشان دهنده تصاویر طبیعی از X بتوی E است. در این صورت بنابر (۲) از تعریف ۱۰۱ و (۲.۴) داریم :

$$\begin{aligned} V(A(f; \tilde{\mu}(\tilde{T}X))) &= V(A(f; \tilde{\mu}(T(X_1 \times \dots \times X_n) \times \dots \times (T(X_1 \times \dots \times X_n)))) \\ &= V(A(f; \max\{\mu(T(X_1 \times \dots \times X_n)), \dots, \mu(T(X_1 \times \dots \times X_n))\})) \\ &= V(A(f; \mu(T(X_1 \times \dots \times X_n)))) \\ &\leq \varphi(V(A(f; \max\{\mu(X_1), \dots, \mu(X_n)\}))) \\ &\leq \varphi(V(A(f; \tilde{\mu}(X)))) \end{aligned} \quad (2.5)$$

از این رو بنابر قضیه ۲۰۱ ، $\tilde{T}$ دارای حداقل یک نقطه ثابت است و این موضوع ایجاب می کند که عناصر $x_1, x_2, \dots, x_n$ وجود داشته باشند به طوری که $T(x_1, x_2, \dots, x_n) = x_1 = x_2, \dots, = x_n$ یعنی T دارای یک نقطه ثابت از نوع پرشیج است.

با انتخاب $t = I$ و $f = I$ (I تابع همانی) در قضیه ۲۰۴ نتیجه زیر را داریم.

نتیجه ۲۰۵: فرض کنید C یک زیر مجموعه ناتهی، بسته، کراندار و محدب از فضای باناخ E و μ یک اندازه نافشردگی دلخواه باشد. بعلاوه $T: C^n \rightarrow C$ یک نگاشت پیوسته باشد که برای زیر مجموعه های ناتهی X_i از C در شرط انقباضی زیر صدق کند :

$$V(\mu(T(X_1 \times \dots \times X_n))) \leq \varphi(V(\max\{\mu(X_1), \dots, \mu(X_n)\})) \quad (2.6)$$

که در آن $\Sigma \in \Phi$ و $V \in \mathcal{F}$. آنگاه T حداقل یک نقطه ثابت از نوع پرشیج در C دارد.

۳- کاربرد

در این بخش فضای بanax $BC(\mathbb{R}_+)$ شامل همه توابع حقیقی کراندار و پیوسته روی $\mathbb{R}_+$ با نرم سوپریم $\|x\| = \sup\{|x(t)| : t \geq 0\}$ را در نظر می‌گیریم. فرض کنید تابع $h: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ تعریف شده باشد به طوری که برای هر $t_1, t_2, t_3 \in \mathbb{R}^3$ باشد. در ادامه از یک اندازه نافشردگی روی $BC(\mathbb{R}_+)$ که در مراجع [۶-۵] آمده است استفاده خواهیم کرد. به منظور تعریف این اندازه نافشردگی یک مجموعه ناتهی و کراندار و از این پس ثابت X از $BC(\mathbb{R}_+)$ و عدد حقیقی $L > 0$ را در نظر می‌گیریم. برای عضو دلخواه $x \in X$ و $\varepsilon \geq 0$ پیمانه پیوستگی یا ضریب پیوستگی x روی بازه $[0, L]$ را با نماد $\omega^L(x, \varepsilon)$ نشان می‌هیم، به عبارتی

$$\omega^L(x, \varepsilon) = \sup\{|x(t) - x(s)| : t, s \in [0, L], |t - s| \leq \varepsilon\}$$

علاوه قرار می‌دهیم :

$$\omega^L(X, \varepsilon) = \sup\{\omega^L(x, \varepsilon) : x \in X\},$$

$$\omega_0^L(X) = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \omega^L(X, \varepsilon),$$

$$\omega_0(X) = \lim_{L \rightarrow \infty} \omega_0^L(X)$$

اگر t یک عدد ثابت در $\mathbb{R}_+$ باشد، آنگاه قرار می‌دهیم μ روی $\mathcal{M}_{BC(\mathbb{R}_+)}$ را بصورت زیر تعریف می‌کنیم :

$$\mu(X) = \omega_0(X) + \limsup_{t \rightarrow \infty} \text{diam}X(t) \quad (3.1)$$

که در آن

$$\text{diam}X(t) = \sup\{|x(t) - y(t)| : x, y \in X\}$$

در منابع [۶-۵] نشان داده شده است که تابع $\mu(X)$ یک اندازه نافشردگی است بطوریکه در تمام اصول موضوعه تعریف ۱.۱ صدق می‌کند. حال بعنوان یک کاربرد از نتیجه ۲۰۵، قصد داریم وجود جواب برای یک دستگاه n تایی از معادلات انتگرالی نوع تصادفی زیر را بررسی کنیم :

$$\begin{aligned} u_i(x) \\ = & (h(x, u_1(\xi(x)), \dots, u_n(\xi(x))), \int_0^{\beta(x)} g(x, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \\ & \times (f(x, u_1(v(x)), \dots, u_n(v(x))), \int_0^{\beta(x)} q(x, y, u_1(\gamma(y)), \dots, u_n(\gamma(y))) dy \\ & (1 \leq i \leq n) \end{aligned} \quad (3.2)$$

برای این منظور شرایط زیر را در نظر می‌گیریم :

$$(1) \text{ تابع } h, f: \mathbb{R}_+ \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R} \text{ کراندار و پیوسته هستند و برای هر } x_1, x_2 \in \mathbb{R}_+$$

$$\varrho_1, \dots, \varrho_n, \sigma_1, \dots, \sigma_n \in BC(\mathbb{R}_+)$$

$$\begin{aligned} |h(x_1, \varrho_1, \dots, \varrho_n) - h(x_2, \sigma_1, \dots, \sigma_n)| \\ \leq V^{-1} (\varphi(V|x_1 - x_2| + \max\{|\varrho_1 - \sigma_1|, \dots, |\varrho_n - \sigma_n|\})) \\ |f(x_1, \varrho_1, \dots, \varrho_n) - f(x_2, \sigma_1, \dots, \sigma_n)| \\ \leq V^{-1} (\varphi(V|x_1 - x_2| + \max\{|\varrho_1 - \sigma_1|, \dots, |\varrho_n - \sigma_n|\})) \end{aligned}$$

و بعلاوه

$$N = \sup\{\max|h(x, 0, \dots, 0)|, |f(x, 0, \dots, 0)| : x \in \mathbb{R}_+\} < \infty$$

$t \rightarrow \infty$ پیوسته اند و وقتی $\xi(t), v(t) \rightarrow \infty$ و $\xi, v, \gamma, \eta, \beta: \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}_+$ توابع (۲)

تابع های $g, q: \mathbb{R}_+ \times \mathbb{R}_+ \times \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ تابع پیوسته ای هستند به قسمی که تابع پیوسته وجود دارند طوری که $\pi, \varpi: \mathbb{R}_+ \rightarrow \mathbb{R}_+$

$$|g(x, y, u_1, \dots, u_n)| \leq \pi(x)\varpi(y) \quad (3.3)$$

همچنین

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \int_0^{\beta(x)} \pi(x)\varpi(y)dy = 0 \quad (4) \text{ نامساوی}$$

$$V^{-1} (\varphi(V(\max\{r, Z\}))) + N \leq r$$

دارای جواب مثبت r_0 می باشد که

$$Z = \sup \left\{ \left| \int_0^{\beta(x)} \pi(x)\beta(y)dy \right| \right\}.$$

اکنون ادعای خود را بصورت زیر صورت بندی می کنیم:

قضیه ۳۰۱: اگر شرایط ۱-۴ بالا برقرار باشند، آنگاه دستگاه معادلات (۲. ۳) حداقل یک جواب در فضای $BC(\mathbb{R}_+)^n$ دارد.

برهان ابتدا عملگرهای $F, G: BC(\mathbb{R}_+) \times \dots \times BC(\mathbb{R}_+) \rightarrow BC(\mathbb{R}_+)$ و Ω را با ضابطه های

$$F(u_1, \dots, u_n)(x)$$

$$= (h(x, u_1(\xi(x)), \dots, u_n(\xi(x))), \int_0^{\beta(x)} g(x, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy,$$

$$G(u_1, \dots, u_n)(x)$$

$$= (f(x, u_1(v(x)), \dots, u_n(v(x))), \int_0^{\beta(x)} q(x, y, u_1(\gamma(y)), \dots, u_n(\gamma(y))) dy,$$

$$\Omega(t) = F(t) \times G(t). \quad (3.4)$$

تعریف می‌کنیم. اکنون با به کار گیری مفروضات ۳-۴ داریم :

$$\begin{aligned} & |F(u_1, \dots, u_n)(x)| \\ & \leq \left| (h(x, u_1(\xi(x)), \dots, u_n(\xi(x))), \int_0^{\beta(x)} g(x, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy - h(x, 0, 0) \right| + |h(x, 0, 0)| \\ & \leq V^{-1} \left(\varphi(V \max\{|u_1(\xi(x)), \dots, u_n(\xi(x))|, \left| \left(\int_0^{\beta(x)} g(x, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \right) \right| \}) + N \right) \\ & \leq V^{-1} (\varphi(V (\max\{|u_1(\xi(x)), \dots, u_n(\xi(x))|, |Z|\})) + N) \\ & \leq V^{-1} (\varphi(V (\max\{\|u_1\|, \dots, \|u_n\|, |Z|\})) + N). \end{aligned}$$

بنابراین ،

$$\|F(u_1, \dots, u_n)\| \leq V^{-1} (\varphi(V (\max\{\|u_1\|, \dots, \|u_n\|, |Z|\})) + N). \quad (3.5)$$

و به طریق مشابه

$$\|G(u_1, \dots, u_n)\| \leq V^{-1} (\varphi(V (\max\{\|u_1\|, \dots, \|u_n\|, |Z|\})) + N). \quad (3.6)$$

نامساوی های (۳.۵)، (۳.۶) و شرط ۴ قضیه ۳۰۱ نشان می‌دهند که $\Omega(\bar{B}_{r_0})^n \subseteq \bar{B}_{r_0}$ نشان می‌دهیم $\Omega(\bar{B}_{r_0})^n$ روی $\bar{B}_{r_0}$ پیوسته است. برای این منظور فرض می‌کنیم $0 < \varepsilon$ دلخواه باشد و

$(m_1, \dots, m_n) \in (\bar{B}_{r_0})^n$ را انتخاب می کنیم. بعلاوه قسمی در نظر می گیریم که، $\|m_1 - r_1\|, \dots, \|m_n - r_n\| < \varepsilon$

در این صورت برآورد زیر را داریم:

$$\begin{aligned} |F(m_1, \dots, m_n)(x) - F(r_1, \dots, r_n)(x)| &= \\ &\left| h(x, m_1(\xi(x)), \dots, m_n(\xi(x))), \int_0^{\beta(x)} g(x, y, m_1(\eta(y)), \dots, m_n(\eta(y))) dy \right. \\ &\quad \left. - h(x, r_1(\xi(x)), \dots, r_n(\xi(x))), \int_0^{\beta(x)} g(x, y, r_1(\eta(y)), \dots, r_n(\eta(y))) dy \right| \\ &\leq V^{-1} \left(\varphi(V \max \{ |m_1(\xi(x)) - r_1(\xi(x))|, \dots, |m_n(\xi(x)) - r_n(\xi(x))| \}) \right), \\ &\left| \left(\int_0^{\beta(t)} g(x, y, m_1(\eta(y)), \dots, m_n(\eta(y))) dy \right) - \left(\int_0^{\beta(t)} g(x, y, r_1(\eta(y)), \dots, r_n(\eta(y))) dy \right) \right| \\ &\leq V^{-1} \left(\varphi(V \max \{ |m_1(\xi(x)) - r_1(\xi(x))|, \dots, |m_n(\xi(x)) - r_n(\xi(x))| \}) \right), \\ &\left| \left(\int_0^{\beta(t)} g(x, y, m_1(\eta(y)), \dots, m_n(\eta(y))) dy \right) - \left(\int_0^{\beta(t)} g(x, y, r_1(\eta(y)), \dots, r_n(\eta(y))) dy \right) \right|. \end{aligned}$$

فرض کنید:

$$\omega_{r_0}^T(g, \varepsilon) = \sup \left\{ \frac{|g(x, y, m_1, \dots, m_n) - g(x, y, r_1, \dots, r_n)|}{|m_1 - r_1| + \dots + |m_n - r_n|} : x \in [0, T], y \in [0, \beta_T], \right. \\ \left. |m_1 - r_1| + \dots + |m_n - r_n| \leq \varepsilon, m_i, r_i \in [-r_0, r_0] \right\}$$

$$\beta_T = \sup \{ \beta(t) : t \in [0, T] \}.$$

بنابراین برای هر t ثابت و دلخواه در بازه $[0, T]$ داریم:

$$\begin{aligned} |F(m_1, \dots, m_n)(x) - F(r_1, \dots, r_n)(x)| &\leq V^{-1} \left(\varphi(V \max \{ |m_1(\xi(x)) - r_1(\xi(x))|, \dots, |m_n(\xi(x)) - r_n(\xi(x))| \}) \right. \\ &\quad \left. + \beta_T \omega_{r_0}^T(g, \varepsilon) \right) \end{aligned} \tag{۳ . ۷}$$

با استفاده از پیوستگی g روی $[0, T] \times [0, \beta(T)] \times [-r_0, r]^n$ نتیجه می شود که $\omega(\varepsilon) \rightarrow 0$ وقتی که $\varepsilon \rightarrow 0$. از این رو (۳ . ۷) و نامساوی های بالا ایجاب می کنند که F یک تابع پیوسته روی $(\bar{B}_{r_0})^n$ است. دقیقا مشابه با این

اثبات نتیجه می شود که G یک تابع پیوسته روی $(\bar{B}_{r_0})^n$ است. لذا $\Omega = F \times G$ است.

اگر Ω در تمام شرایط نتیجه ۲۰۵ صدق می‌کند، فرض کنیم $X_1, \dots, X_n \in \mathbb{R}_+$ و $T, \varepsilon \in \mathbb{R}$.
 های ناتهی و کرانداری از $\bar{B}_r$ باشند. $x_1, x_2 \in [0, T]$ را به قسمی انتخاب می‌کنیم که $|\varepsilon - |x_2 - x_1|| < 1$. بدون کاستن از کلیت فرض می‌کنیم $\beta(x_1) < \beta(x_2)$. در این صورت برای $(u_1, \dots, u_n) \in X_1 \times \dots \times X_n$ داریم:

$$|F(u_1, \dots, u_n)(x_2) - F(u_1, \dots, u_n)(x_1)| \leq$$

$$\begin{aligned}
& V^{-1} (\varphi(V \left| \begin{array}{l} h(x_2, u_1(\xi(x_2)), \dots, u_n(\xi(x_2))), \int_0^{\beta(x_2)} g(x_2, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \\ -h(x_1, u_1(\xi(x_2)), \dots, u_n(\xi(x_2))), \int_0^{\beta(x_2)} g(x_2, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \end{array} \right.) \\
& + \left| \begin{array}{l} h(x_1, u_1(\xi(x_2)), \dots, u_n(\xi(x_2))), \int_0^{\beta(x_2)} g(x_2, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \\ -h(x_1, u_1(\xi(x_1)), \dots, u_n(\xi(x_1))), \int_0^{\beta(x_2)} g(x_2, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \end{array} \right.) \\
& + \left| \begin{array}{l} h(x_1, u_1(\xi(x_1)), \dots, u_n(\xi(x_1))), \int_0^{\beta(x_2)} g(x_2, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \\ -h(x_1, u_1(\xi(x_1)), \dots, u_n(\xi(x_1))), \int_0^{\beta(x_1)} g(x_1, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \end{array} \right.) \\
& \leq V^{-1} (\varphi(V (|x_2 - x_1| + |u_1(\xi(x_2)) - u_1(\xi(x_1))|, \dots, |u_n(\xi(x_2)) - u_n(\xi(x_1))|)) \\
& + \left| \int_{\beta(x_1)}^{\beta(x_2)} g(x_2, y, u_1(\eta(y)), \dots, u_n(\eta(y))) dy \right| + \beta(T) \omega_{r_0}^T(g, \varepsilon) \\
& \leq V^{-1} (\varphi(V (|x_2 - x_1| \\
& + (\max \{ |u_1(\xi(x_2)) - u_1(\xi(x_1))|, \dots, |u_n(\xi(x_2)) - u_n(\xi(x_1))| \})) \\
& + (\beta(x_2) - \beta(x_1)) G_{r_0}^T(g, \varepsilon) + \beta(T) \omega_{r_0}^T(g, \varepsilon)
\end{aligned}$$

$$\omega^T(\mu, \varepsilon) = \sup\{|\mu(t_2) - \mu(t_1)| : t_1, t_2 \in [0, T], |t_1 - t_2| \leq \varepsilon\},$$

$$\omega^T(x, \omega^T(\mu, \varepsilon)) = \sup\{|x(t_2) - x(t_1)| : t_1, t_2 \in [0, T], |t_1 - t_2| \leq \omega^T(\mu, \varepsilon)\},$$

$$\beta(T) = \sup \{ \beta(t) : t \in [0, T] \}$$

$$G_{r_0}^T(g, \varepsilon) = \sup\{|g(x, a, u_1, \dots, u_n)| : x \in [0, T], a \in [0, \beta(T)], u_1, \dots, u_n \in [-r_0, r_0]\}$$

$$\begin{aligned} & \omega_{r_0}^T(g, \varepsilon) \\ &= \sup_{u_1, \dots, u_n \in [-r_0, r_0]} \left\{ |g(x_2, a, u_1, \dots, u_n) - g(x_1, a, u_1, \dots, u_n)| : x_1, x_2 \in [0, T], |x_1 - x_2| \leq \varepsilon, a \in [0, \beta(T)] \right\} \end{aligned}$$

چون $(u_1, \dots, u_n)$ یک عضو دلخواه $X_1 \times \dots \times X_n$ در (۳.۸) است لذا

$$\begin{aligned} & \omega^L(F(X_1 \times \dots \times X_n), \varepsilon) \\ & \leq V^{-1}(\varphi(V(|x_2 - x_1| \\ & + (\max \{ \omega^T(u_1, \omega^T(\xi, \varepsilon)), \dots, \omega^T(u_n, \omega^T(\xi, \varepsilon)) \}) \\ & + (\beta(x_2) - \beta(x_1)) G_{r_0}^T(g, \varepsilon) + \beta(T) \omega_{r_0}^T(g, \varepsilon)). \end{aligned} \quad (3.9)$$

حال پیوستگی یکنواخت g روی $[0, T] \times [0, \beta(T)] \times [-r_0, r_0]^n$ و β روی $[0, T]$ ایجاب می‌کند که $\varepsilon \rightarrow 0$ وقتی $(\beta(x_2) - \beta(x_1)) G_{r_0}^T(g, \varepsilon) \rightarrow 0$ و $\omega_{r_0}^T(g, \varepsilon) \rightarrow 0$ همچنین پیوستگی یکنواخت β و ξ روی $\varepsilon \rightarrow 0$ وقتی $\omega^L(\beta, \varepsilon) \rightarrow 0$ و $\omega^L(\xi, \varepsilon) \rightarrow 0$ بنابراین با حد گرفتن در (۳.۹) وقتی $\varepsilon \rightarrow 0$ داریم :

$$\omega_0^T(F(X_1 \times \dots \times X_n)) \leq V^{-1}(\varphi(V(\max \{ \omega_0^T(X_1), \dots, \omega_0^T(X_n) \})) \quad (3.10)$$

حال اگر در (۳.۱۰) آنگاه $T \rightarrow \infty$

$$\omega_0(F(X_1 \times \dots \times X_n)) \leq V^{-1}(\varphi(V(\max \{ \omega_0(X_1), \dots, \omega_0(X_n) \})) \quad (3.11)$$

بعلاوه برای هر $x \in \mathbb{R}_+$ و $(u_1, \dots, u_n), (v_1, \dots, v_n) \in X_1 \times \dots \times X_n$:

$$\begin{aligned} & |F(u_1, \dots, u_n)(x) - F(v_1, \dots, v_n)(x)| \leq \\ & V^{-1}(\varphi(V(\max \{ |u_1(\xi(x)) - v_1(\xi(x))|, \dots, |u_n(\xi(x)) \\ & - v_n(\xi(x))| \}, 2\pi(x) \int_0^{\beta(x)} \varpi(y) dy))) \end{aligned} \quad (3.12)$$

حال با استفاده از نامساوی (۳.۱۲) و مفهوم قطر یک مجموعه داریم :

$$\begin{aligned} \text{diam } F(X_1 \times \dots \times X_n)(x) &\leq V^{-1} (\varphi(V \max \{\max \{ \text{diam } X_1(\xi(x)), \dots, \\ \text{diam } X_n(\xi(x))\}, 2\pi(x) \int_0^{\beta(x)} \varpi(y) dy \}) \end{aligned}$$

بنابراین ،

$$\begin{aligned} \limsup_{x \rightarrow \infty} \text{diam } F(X_1 \times \dots \times X_n)(x) &\leq \\ V^{-1} \left(\varphi \left(V \left(\max \{ \limsup_{x \rightarrow \infty} \text{diam } X_1(x), \dots, \limsup_{x \rightarrow \infty} \text{diam } X_n(x) \} \right) \right) \right) \end{aligned} \quad (3.13)$$

سرانجام با تلفیق (۳.۱۳) و (۳.۱۱) سه

$$\begin{aligned} \mu(F(X_1 \times \dots \times X_n)) &= \omega_0(F(X_1 \times \dots \times X_n)) + \limsup_{x \rightarrow \infty} \text{diam } F(X_1 \times \dots \times X_n)(x) \\ &\leq V^{-1} (\varphi(V \max \{ \omega_0(X_1), \dots, \omega_0(X_n) \})) + \\ &\quad V^{-1} \left(\varphi(V \left(\max \{ \limsup_{x \rightarrow \infty} \text{diam } X_1(x), \dots, \limsup_{x \rightarrow \infty} \text{diam } X_n(x) \} \right) \right) \right) \\ &\leq V^{-1} (\varphi(V \max \{ \mu(X_1), \dots, \mu(X_n) \})). \end{aligned}$$

پس ،

$$V(\mu(F(X_1 \times \dots \times X_n))) \leq \varphi(V \max \{ \mu(X_1), \dots, \mu(X_n) \})$$

که در آن μ اندازه نافشردگی است. حال با توجه به نتیجه ۲۰۵ می‌توان گفت که F حداقل یک نقطه ثابت پرشیج دارد. مشابه مباحث بالا می‌توان نتیجه گرفت که G نیز حداقل یک نقطه ثابت پرشیج دارد. لذا $\Omega(t) = F(t) \times G(t)$ نیز حداقل یک نقطه ثابت پرشیج دارد. و اثبات تمام است.

۴- مثال

در این بخش یک مثال برای بررسی وجود جواب برای یک دستگاه از معادلات انتگرالی از نوع تصادفی ارائه می‌دهیم.

مثال ۴.۱: دستگاه معادلات انتگرال تابعی زیر را در نظر می‌گیریم

$$\left\{ \begin{array}{l} U_1(x) = \frac{1}{5}e^{-x^2} + \frac{1}{3} \frac{\sum_{i=1}^n u_i(x)}{1 + \frac{\sum_{i=1}^n u_i(x)}{7+x}} + \frac{1}{3} \frac{\int_0^{x^2} \frac{e^{-(x+y)} \cos^2(\sum_{i=1}^n u_i(y))}{\cosh(7 \sum_{i=1}^n u_i(y))} dy}{1 + \int_0^{x^2} \frac{e^{-(x+y)} \cos^2(\sum_{i=1}^n u_i(y))}{\cosh(7 \sum_{i=1}^n u_i(y))} dy} \\ \vdots \\ U_n(x) = \frac{1}{5}e^{-x^2} + \frac{1}{3} \frac{\sum_{i=1}^n u_i(x)}{1 + \frac{\sum_{i=1}^n u_i(x)}{7+x}} + \frac{1}{3} \frac{\int_0^{x^2} \frac{e^{-(x+y)} \cos^2(\sum_{i=1}^n u_i(y))}{\cosh(7 \sum_{i=1}^n u_i(y))} dy}{1 + \int_0^{x^2} \frac{e^{-(x+y)} \cos^2(\sum_{i=1}^n u_i(y))}{\cosh(7 \sum_{i=1}^n u_i(y))} dy} \end{array} \right. \quad (4.1)$$

با انتخاب های زیر به آسانی دیده می شود که این دستگاه یک حالت خاص از دستگاه معادلات انتگرال (۲ . ۳) است.

$$h(x, u_1, u_2, \dots, u_n) = \frac{1}{5}e^{-x^2} + \frac{1}{3} \frac{U_1}{1 + U_1} + \dots + \frac{1}{3} \frac{U_n}{1 + U_n}$$

$$g(x, y, u_1, \dots, u_n) = \frac{e^{-(x+y)} \cos^2(\sum_{i=1}^n u_i(y))}{\cosh(7 \sum_{i=1}^n u_i(y))}$$

$$f(x, u_1, u_2, \dots, u_n) = 1$$

$$\xi(t) = t, \quad \eta(t) = t, \quad \beta(t) = t^2, \quad t \geq 0$$

حال شرط های قضیه ۳+۱ را بررسی می کنیم.

$$|h(x_1, \varrho_1, \dots, \varrho_n) - h(x_2, \sigma_1, \dots, \sigma_n)|$$

$$\leq \ln \frac{[e^{\frac{1}{5}|x_1-x_2| + \frac{1}{3}|\frac{u_1}{1+u_1} + \dots + \frac{u_n}{1+u_n} - \frac{u'_1}{1+u'_1} - \dots - \frac{u'_n}{1+u'_n}|}]^{\frac{1}{3}}}{3}$$

$$\leq \ln \frac{[e^{\frac{1}{5}|x_1-x_2| + \frac{1}{3}\left|\frac{u_1-u'_1}{(1+u_1)(1+u'_1)} + \dots + \frac{u_n-u'_n}{(1+u_1)(1+u'_n)}\right|}]^{\frac{1}{3}}}{3}$$

$$\leq \ln \frac{[e^{1+|x_1-x_2| + \max\{|u_1-u'_1|, \dots, |u_n-u'_n|\}}]^{\frac{1}{3}}}{3}$$

$$\leq \ln \frac{[e^{1+|x_1-x_2|+\max\{|\varrho_1-\sigma_1|+\dots+|\varrho_n-\sigma_n|\}}]^{\frac{1}{3}}}{3}$$

پس

$$|h(x_1, \varrho_1, \dots, \varrho_n) - h(x_2, \sigma_1, \dots, \sigma_n)|$$

$$\leq V^{-1} (\varphi((V|x_1 - x_2| + \max\{|\varrho_1 - \sigma_1| + \dots + |\varrho_n - \sigma_n|\}))$$

$$\varphi(x) = \frac{x^{\frac{1}{3}}}{3}, \quad V(x) = e^x \quad \text{که در آن}$$

بعلاوه

$$N = \sup\{|h(x, 0, \dots, 0)| : x \in \mathbb{R}_+\} = \sup\left\{\left|\frac{1}{5}e^{-x^2}\right| : x \in \mathbb{R}_+\right\} \leq 0.2.$$

همچنین

$$|h(x, y, u_1, \dots, u_n)| = \left| \frac{e^{-(x+y)} \cos^2(\sum_{i=1}^n u_i(y))}{\cosh(7 \sum_{i=1}^n u_i(y))} \right| \\ \leq e^{-(x+y)}$$

$$\pi(x) = e^{-x}, \quad \varpi(y) = e^{-y}$$

بنابراین ،

از طرفی ،

$$Z = \sup\left\{\left|\int_0^{\beta(x)} \pi(x)\varpi(y)dy\right|\right\} = \sup\left\{\left|\int_0^{x^2} e^{-(x+y)}dy\right| : x, y \geq 0\right\} \cong 0.2338$$

همچنین برای هر $r \geq 0$

$$V^{-1}(\varphi(V(\max\{r, Z\}))) + N = \ln \frac{[e^{\max\{r, 0.2338\}}]^{\frac{1}{3}}}{3} + 0.2 \leq \ln \left(\frac{e^{\left\{\frac{r}{3}\right\}}}{3}\right) + 0.2 \leq 3.2$$

بنابراین تمام شرایط قضیه ۳.۱ برقرار است و دستگاه معادلات انتگرال (۱.۴) حداقل یک جواب در فضای $(BC(\mathbb{R}_+))^n$ دارد.

تبصره ۴.۲: اگر در دستگاه معادلات انتگرالی (۲.۳) مقدار $i = 2$ انتخاب شود و

$$h(t, u_1, u_2, \dots, u_n) = \frac{1}{8} e^{-t^2} + \frac{t^2 \ln(1 + |x(t)|)}{6(2 + t^2)} + \frac{e^{-t} \ln(1 + |y(t)|)}{4} \\ + \ln(1 + \int_0^t \frac{\sin(1 + uy(u)) + \cos^2(ux(u))}{e^{t^2}} du)$$

$$f(t, u_1, u_2, \dots, u_n) = 1$$

به مثال ۲ . ۳ در مرجع [۹] می رسمیم. لذا دستگاه معادلات انتگرالی (۲ . ۳) ما تعمیم و توسعی کار آنهاست.

۴- نتیجه گیری

دستگاه معادلات انتگرالی (۲ . ۳) حداقل یک جواب دارد و نتایج بدست آمده از این تحقیق توسعی دستگاه معادلات انتگرالی بررسی شده در مرجع [۹] است.

References

1. R.P. Agarwal, M. Meehan and D. O'Regan, Fixed point theory and applications, Cambridge University Press 2004.
2. R.R. Akmerov, M.I Kamenski, A.S. Potapov, A.E. Rodkina, B.N. Sadovskii, Measures of Noncompactness and Condensing Operators, Birkhauser-Verlag, Basel, 1992.
3. I. Altun and D. Turkoglu, A fixed point theorem for mappings satisfying a general contractive condition of operator type, Journal of Computational Analysis and Applications. **9** (2007), 9-14.
4. R. Arab, Some fixed point theorems in generalized Darbo fixed point theorem and the existence of solutions for system of integral equations, J. Korean Math. Soc. **52** (2015). 125 – 139.
5. J. Banas', One Measures of noncompactness in Banach spaces, Comment. Math.Univ. Carolin. **21** (1980), 131 – 143.
6. J. Banas', K. Goebel, Measures of noncompactness in Banach Space. Lecture Notes in pure and Applied Mathematics, vol. 60, Marcel Dekker, New York, 1980.
7. S. Banaei, V. Parvaneh and M. Mursaleen, Measures of noncompactness and infinite systems of integral equations of Urysohn type in $L^\infty(G)$, Carpathian J. Math. **37** (2021) 407-416.
8. G. Darbo, Punti uniti in trasformazioni a codominio non compatto, Rendiconti del Seminario Matematico della Universita di Padova, (1955), 84--92.
9. B. Hazarika , R. Arab and M. Mursaleen, Applications of measure of Non compactness and operator type contraction for existence of solution of functional integral equations, Complex Analysis and Operator Theory, **13** (2019), 3837–3851.
10. C. Kuratowski, Sur les espaces complets, Fundamenta Mathematicae. **15** (1930), 301-309.

11. A. C. H., Lee and W. J. Padgett , A Random Nonlinear Integral Equation in Population Growth Problems. *Journal of Integral Equations*, vol. **2**, no. **1**, (1980) 1–9.
12. B. Matani and J. R. Roshan, Multivariate generalized Meir-Keeler condensing operators and their applications to systems of integral equations. *J. Fixed Point Theory Appl.* (2020) 22:87.
13. H. Nasiri, J.R. Roshan and M. Mursaleen, Solvability of system of Volterra integral equations via measure of noncompactness, *Comput. Appl. Math.* **40** (2021), 1-25.